

ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔ

ԿԸ ՅԻՇԵՆՔ, ՊԻՏԻ՝ ՅԻՇԵՆՔ ԵՒ ՅԻՇԵՑՆԵՆՔ:

Ահագա՛նգ, թե՛ կո՛չ:

Թուրք պետության, արեւմտահայերուն նկատմամբ իրագործած ցեղասպանության յաջորդող առաջին յիսնամեակը հայ ժողովուրդին համար եղաւ սուգի տարիներ: Երկար տարիներ հայ միտքն ու հոգին, հաւասարապէս, ողորուեցան ցասման, արհաւիրքի, վիշտի, կորուստի, տուայտանքի ապրումներով: Սակայն յիսնամեակէն ետք, սերունդներուն լայնախոհ, սլացիկ հաւաքական գիտակցութեամբ՝ դարձան յաղթանակի ու վրէժխնդրութեան տարիներ: Բողբոջեցաւ յոյսը, ծիլարձակուեցաւ ազգին հաւատը առ իրաւունք ու արդարութեան հատուցում: Այս ամբողջը իր ցոլացումը գտաւ՝ հայ դատի պաշտպանութեամբ ու պահանջատիրութեամբ:

Եղեռնի յիշատակութիւն, 98 տարիներ սերունդը յաջորդեց սերունդին, իբրև մնացորդած եւ իսկական ժառանգորդը այն ժողովուրդին, որ կարողացաւ ապրիլ, գոյատևել իր աննկուն կամքով ու հաւատով:

Սուրիոյ այս տագնապայի օրերուն՝ Սուրիահայերը, նոյնիսկ արաբները, իրենց վիշտը միախառնելով հայ ժողովուրդին անցեալի եւ ներկայի նահատակներուն, ողբացին ու ոգեկոչեցին Ապրիլեան նահատակներուն յիշատակը: Սուրիահայ բոլոր եկեղեցիները աղօթք բարձրացուցին առ Աստուած՝ հաստատելու այն ճշմարտութիւնը, թէ՛ հաւատքին համար նահատակութիւնը, կ'ամրապնդէ մեր հաւատքը:

Քրիստոնէական զօրութեամբ ու երկնային արդարութեան հաւատքով, Հայ Աւետարանական Բեթէլ Եկեղեցին եւս իր կարգին, կիրակնօրեայ պաշտամունքով ոգեկոչեց յիշատակը՝ Ցեղասպանութեան:

Սուրիոյ Հայ Աւետարանական Համայնքի Համայնքապետ՝ Վեր. Յարութիւն Սելիմեան օրուան պատգամը սկսաւ հարազատ նկարագրումով, թէ՛ յատկապէս այս օրերուն, մենք ազգովին յափշտակուած ենք մեզի համար անյուծ մնացած նիւթով մը, զոր անիկա միանգամայն տառապանքի, տագնապի եւ յաւիտենական արդարութեան սպասման նիւթ է: Դարադարձը կը մօտենայ, 98-րդ ամեակն է եւ տակաւին հայ ժողովուրդը իրաւունքներուն տիրացած չէ: Հայ ժողովուրդը տակաւին կը մնայ լքուած միջազգային բոլոր ատեաններու օրակարգերէն: Հայոց ցեղասպանութեան 98 երկար տարիներ, հայ ստեղծագործ ժողովուրդի պատմութեան մէջ արհիւնալի էջեր արձանագրուեցան եւ այդ էջերուն մէջ հայ ժողովուրդը մնաց անպատասխան բազմատեսակ եւ բազմապիսի հարցադրումներուն, որ ուղղուած է մարդուն, ազգերուն, իշխանութիւններուն եւ շարունակաբար Աստուծոյ: Սակայն ո՛չ պատահականութեամբ, այլ՝ ենթահող ունեցող՝ թուրքին արարքը սկիզբ առած է երեք սկզբունքներէ մեկնած.

1. Բնութեան օրէնքներուն համաձայն, ստորադաս նկատուած ազգերը պէտք է կեր ըլլային գերադաս ազգերուն:

2. Ջարդարար գործողութիւնը կը կատարուի միայն ստորադաս ազգերու նկատմամբ, որ այդ ազնուութեան ու արիութեան բացարձակ ցասումն է: Իսկ ստորադաս կը նկատուին Արիական ցեղին պատկանող բոլոր ազգերը:

3. Ո՛չ մէկ ազգ եւ ուժ պէտք է խանգարէ ու կասեցնէ ջարդարարին ընթացքը:

Ապա, ազգասէր ու հաւատացեալ ներկաները հրաւիրուեցան չմոռնալու ու կտոջելու մեր ազգային եւ հոգեւոր սկզբունքներուն. «Լաւ չէ, որ մոռնանք ազգային, եկեղեցական եւ Աստուծաբանական տուեալները կապուած հայոց ցեղասպանութեան»:

Իսկ ի՞նչ էին հոգեւոր սկզբունքները, եկեղեցական ու Աստուծաբանական տուեալները: Վերապատուելի Համայնքապետը Աստուծոյ

խօսքը կարդալով շարունակեց. «Աստուած ազգերուն տուաւ բնակութեան սահմաններ»: Ազգի մը ստեղծուած ըլլալը առանձնաճնորհում է, իսկ անոր հող տրուիլը ու սահմաններ ճշդուիլը Աստուծաբանական նիւթ: Աստուծոյ տուած սահմանները օրհնուած են, իսկ այդ սահմանները խանգարողները ծուռ ազգեր են, ինչպէս Աստուծոյ խօսքը կ'ըսէ, անոնք Աստուծոյ հետ հարց ունին ու Ան ճիշդ այդ պատճառով իսկ արդարօրէն իր դատը կը պաշտպանէ:

«Աստուծոյ գործը կատարեալ է, Քանզի Անոր բոլոր ճամբաները արդար են»:

Աստուածաշնչական այս պատգամով Վերապատուելին լուսարձակի տակ առաւ Աստուծոյ արդար եւ հաւատարիմ ըլլալու իրականութիւնը: Երբ երկինքը կ'երաշխաւորէ լուծումը, հայուն ապրած տազնապին, հայրենի հողերուն բնագրաւման եւ հատուցման, հետեւաբար երկինքին մէջ է, որ կը ձեւակերպուի արդարութեան գործը: Հայոց դատը արդար լուծման հասնելու արդար իրաւունքը մերն է, իսկ իրաւունք տուողը Աստուած ինքն է:

Վերապատուելի Համայնքապետը անդրադառնալով Սուրիոյ այսօրուան իրավիճակին շեշտեց. «Եւ մինչ կը խորհրդածենք Աստուծոյ արդարութեան վրայ եղող կապուած մեր ազգին պատմութեան, մենք չենք ուզեր Սուրիական ասպնջական հայրենիքը անմասս մնայ մեր խորհրդածութենէն: Սուրիական հայրենիքը ուղղակի աղերսուած է հայ ժողովուրդին տառապանքին »:

Պատգամին աւարտին Վերապատուելին աղօթք բարձրացուց առ Աստուած, հայ ազգի սերունդներուն իբրեւ յորդոր, թէ «Որպէս ազգ մենք պէտք է որոշենք մենք ո՞վ ենք: Պէտք է տիրութիւն ընենք Աստուծոյ մեզ պարգեւած աւանդին: Հայոց սրբազան հողին: Պէտք է ըսենք Տէր դուն զիս կը յիշես, նաեւ մենք կ'աղօթենք որ հայ ազգը յիշես իր անարդար իրավիճակին մէջ»:

Խաղաղութիւն բոլոր անոնց, որոնք ի սէր հաւատքին, հայրենիքին ու լեզուին իրենց կեանքը զոհեցին ու գերեզման չունեցան: